

Μητροπολίτης Μόρφου για την μητέρα του Μηλιὰ Μασούρα: Η λαϊκή ευσέβεια...

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)
/ Ορθόδοξη πίστη

Για τον καθένα η μάνα είναι «μάννα» και, βεβαίως, και η Μηλιὰ για μένα. Η Μηλιὰ του Θεοχάρη Ακρίτα, της Μυροφόρας του Πρωτόπαπα και των Πρωτοπαπάδων. Η Μηλιὰ ύστερα του Νικόλα του Μασούρα, του αλετράρη, που τη νυμφεύθηκε μετά την πρόωρη χηρεία του.

Πριν πω οτιδήποτε για τη μάνα μας, πρέπει να έχουμε υπόψη μας, ότι η Μηλιά ήταν κόρη της Μυροφόρας, που προαναφέραμε, της γνωστής ως Θεοχάραινας της Κάτω Ζώδειας. Και τούτο, γιατί η γιαγιά μου Μυροφόρα άφησε μνήμη οσίας γυναικός. Και, όπως η ίδια είπε στην αδελφή της Μάρθα (σήμερα 99 ετών!), σε μεταθανάτια ολοφώτεινη εμφάνισή της σ' αυτήν· «Ο Χριστός με κατέταξε με τις παρθένες, κι εγώ έκαμα τέσσερα παιδιά. Η παρθενία δεν είναι αυτό, που νομίζετε! Έγκειται στον νου! Κι εγώ πρόσεχα τον νου μου από τα 33 μου χρόνια, οπότεν έχασα τον άνδρα μου.»

Η μάνα μου, από την πρώτη στιγμή που εισήλθε στο σπίτι του μακαριστού πατέρα μας, έμελλε να γίνει μητέρα, μητέρα των δύο ορφανών παιδιών του, του Ανδρέα μας και του Μιχάλη μας. Μια λεπτομέρεια, την οποία είναι καλά να την έχουν

υπόψη τους οι σύγχρονες γυναίκες της Κύπρου. Η μάνα μου δεν είχε μόνο να αναθρέψει τα παιδιά του πατέρα μου από τον πρώτο του γάμο και τον πενθερό του. Στο σπίτι μέσα βρήκε και την πενθερά του πατέρα μου από τον πρώτο του γάμο και τον πενθερό του. Όταν τα πενθερικά του πατέρα μου είδαν πόσο καλός άνθρωπος, πόσο καλή χριστιανή ήταν η Μηλιά, άνκαι είχαν κόρες, είπαν, καλύτερα στην Μηλιά να μείνουμε· και έτσι τους γηροκόμησε και αυτούς. Όταν κάποτε πήγα να εξομολογηθώ, νέος διάκος τότε, στον Γέροντα του Σταυροβουνίου, π. Αθανάσιο, με ρώτησε: «Από που είσαι, γυιέ μου;» «Από την Πάνω Ζώδεια», του απάντησα. «Από την Πάνω Ζώδεια», μου είπε τότε, «γνώρισα μια γυναίκα, που έκανε κάτι το σπάνιο: μεγάλωσε, όχι μόνο τα δικά της παιδιά, αλλά και τα παιδιά του άνδρα της από τον πρώτο του γάμο και γηροκόμησε και τα πενθερικά της!» Χαμογέλασα, και του λέω· «Η μάνα μου είναι αυτή, Γέροντα!» «Είσαι ευλογημένος, που έχεις αυτή τη μάνα», μου είπε. «Πρόσεχε, γιατί ευλογημένες μάνες, σημαίνει ευλογημένες υποχρεώσεις.»

Μεγαλώσαμε κι εμείς από αυτή τη γυναίκα. Αισθάνομαι, ότι η μεγαλύτερη προίκα, που έδωσε στα παιδιά της, στα εγγόνια της, στα δισέγγονα και στα τρισέγγονά της, είναι η πίστη. Μας έδωσε πίστη βαθιά, που να μην στερεύει ποτέ ενώπιον οποιασδήποτε δυσκολίας. Και δεν υπάρχει μεγαλύτερη δυσκολία από τον θάνατο! Και τον γεύτηκε η Μηλιά τον θάνατο από τα παιδικά της χρόνια μέχρι τα ύστερά της, όταν πρώτα, στα επτά της χρόνια, κήδευσε τον πατέρα της, στα πενήντα της τον άνδρα της Νικόλα, ύστερα τον γυιό της Πέτρο, 24 ετών, κατά τη διάρκεια της τουρκικής εισβολής, και κατόπιν τον πλέον αγαπημένο της «γυιό», που γι' αυτήν δεν ήταν κατά σάρκα γυιός της, τον αγαπημένο μας γαμπρό Ανδρέα. Αλλά, μάνα, σημαίνει να έχεις παιδιά, τα οποία αντέχουν αυτή τη ζωή και ετοιμάζονται για την αιώνια ζωή· δεν την απολυτοποιούν αυτή τη ζωή, αλλά την εξασκούν εν Χριστώ Ιησού. Αυτό έζησε, αυτό μας μετέδωσε η μάνα μας.

Θα ήθελα, ως ευχαριστία για την παρουσία σας, άγιοι αρχιερείς, άγιοι πατέρες και αδελφοί μου, να σας πω μερικά περιστατικά από τη ζωή της μάνας μας, για να δούμε αυτό, που ο άγιος Γέροντάς μας π. Συμεών, Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου, μας περιέγραψε προηγουμένως στον λόγο του, ως λαϊκή ευσέβεια. «Έχεις λαόν; Έχεις Θεόν!»

Όταν της είπα κάποτε, «Μάνα, η Στέλλα αγάπησε τον Ανδρέα και παντρεύτηκαν, ο

Χάρης αγάπησε την Ευδοκία και παντρεύτηκαν», τότε εκείνη μου λέει· «Αγάπησες κι εσύ καμμιάν, γυιέ μου; Πες μου το, και είναι καλό πράμα!» Της λέω· «Αγάπησα την πιο όμορφη, την Εκκλησία!» «Μα, θα γίνεις μοναχός;» Της λέω, «Ναι». Δεν μου έφερε καμμιά αντίδραση κοσμική. Η αντίδρασή της ήταν πνευματικού χαρακτήρα. Μου είπε μόνο· «Ξέρεις, εσύ ο ενθουσιώδης, τι σημαίνει μοναχός; Και μάλιστα καλός μοναχός;»

Την ερωτώ· «Εσύ ξέρεις;» Μου λέει· «Ξέρω, ότι ο καλός μοναχός, γυιέ μου, μέχρι να πεθάνει είναι τσακωμένος με το κορμί του. Είσαι διατεθειμένος γι' αυτό τον καβγά η τελικά θα μας προσβάλεις;» Θυμήθηκα τότε τον ορισμό του αγίου Ιωάννη της Κλίμακος, περί του τι εστί μοναχός· «Μοναχός εστι, βία φύσεως διηνεκής και φυλακή αισθήσεων ανελλιπής» (Κλίμάξ, Λόγος Α', ι'). Η Μηλιά από που το έμαθε αυτό; Ποιά άνωθεν σοφία τη φώτιζε; Από τότε δεν την ξαναφώναξα μάνα. Τη φώναζα, είτε γερόντισσα, είτε σκέτα, Μηλιά. Αισθανόμουν, ότι δεν μου ανήκει ένας τέτοιος άνθρωπος, που κουβαλούσε τη σοφία αρχαίων χρόνων. Θα μου πείτε, μέχρι που φτάνουν αυτοί οι χρόνοι; Μέχρι τους πρώτους χρόνους της Εκκλησίας, την εποχή των αγίων αποστόλων! Διότι, αν δούμε ποιά είναι η πρώτη λαϊκή ευσέβεια, είναι η λαϊκή ευσέβεια αυτών των απλοϊκών και αγραμμάτων ψαράδων της Τιβεριάδος. Και από τότε οι άνθρωποι τη διαδέχονται, την παραλαμβάνουν και την παραδίδουν από γενεά σε γενεά. Αν ενωθεί και με την ιερωσύνη αυτό, γίνεται και αποστολική διαδοχή. Χάριτι Θεού, σ' εμάς τους αναξιούς συνέβη! Αλλά, τι κουβαλούμε στα κηρύγματά μας, στην επικοινωνία μας με τον λαό; Όλοι μας, άγιοι αρχιερείς, κουβαλούμε τη σχέση του πατέρα μας και της μάνας μας με τον Θεό. Αν βρήκαμε και κανένα καλό άγιο Γέροντα στη νεανική μας ζωή, τότε κουβαλούμε και τη σχέση αυτού με τον Θεό τον Τριαδικό· αυτό μεταδίδουμε! Άρα, πόσα πολλά οφείλω, σκεφτείτε, σε ένα τέτοιο άνθρωπο; Αργότερα, είπα στη μάνα μου· «Να μου δώσεις την ευχή σου, να πάω να γίνω μοναχός!» «Α!», μου λέει, «δεν θα σου δώσω την ευχή μου να γίνεις μοναχός, εάν δεν δω πρώτα τον δάσκαλό σου.» Τον Γέροντά μας, εννοούσε! Όταν την πήγα στον π. Συμεών και τον πρωτοεΐδε, μου είπε, πριν ακόμα της μιλήσει· «Ο δάσκαλός σου είναι τούτος ο παστός (=αδύνατος);» «Ναι», της λέω. Μου λέει τότε· «Να έχεις την ευχή μου, γυιέ μου. Τουλάχιστον ξέρεις να διαλέγεις δασκάλους!» Τι έκαμε νομίζετε κατόπιν, ως πρώτη της κίνηση; Εγκατέλειψε τον καλό της εδώ Πνευματικό, τον π. Σωτήριο από την Άσσια, και έκαμε Πνευματικό της τον π. Συμεών. Της είπα τότε· «Γιατί έκαμες Πνευματικό τον π. Συμεών;» «Για να σε κατηγορώ», μου λέει, «και να βοηθήσω έτσι αυτόν τον άνθρωπο του Θεού να σε καταλάβει μιαν ώρα γρηγορότερα, για να συνεργαζόμαστε μαζί του για τη σωτηρία σου.» Τέτοιος άνθρωπος ήταν η Μηλιά! Σπάνια μας επαινούσε! Πολύ πιο σπάνια μας χάιδευε! Παρόλο τούτο, όλοι μας, και

παιδιά της και εγγόνια της και δισέγγονα και τρισέγγονά της και όλοι όσοι την πλησίαζαν, αισθανόμαστε την πνευματική αγάπη της, να χαϊδεύει την καρδιά μας και όλο μας το είναι. Η μάνα μας δεν ήταν άνθρωπος του γλυκού λόγου. Ενώτε αυτός γινόταν και πικρός. Όταν κάποτε της είπα: «Μάνα, όλοι μου λένε ότι είμαι απότομος! Ο πατέρας μου ήταν γλυκός, εσύ δεν είσαι απότομη. Από ποιόν πήρα;» Δαχτυλόδειξε τότε με μια μεγαλοπρέπεια τον εαυτό της και είπε: «Από μένα πήρες!» «Μα, δεν είσαι απότομη!» Μου λέει: «Ήμουν, γιέ μου, μέχρι τα πενήντα μου! Μετά με επισκέφθηκε ο θάνατος, και κατάλαβα, ότι το να επιβάλλω τη γνώμη μου με το έξυπνο μυαλό μου, που κληρονόμησα από τη γενιά των Ακριτών, δεν είναι ευλογημένο από τον Θεό. Καλύτερα να τους φωτίζει ο Θεός τους ανθρώπους, παρά να τους επιβάλλουμε εμείς την άποψή μας.» Τέτοιος άνθρωπος ήταν η μάνα μας!

Να σας πω ακόμη για τις επισκέψεις, που είχε από αγίους σε δύσκολες ώρες των παιδιών της: Όταν ήταν να γεννήσει εμένα, είδε τον απόστολο Ανδρέα. Όταν θα γινόμουν μοναχός, την έπεισε για την επιλογή μου ο άγιος Σπυρίδωνας, που συνομίλησε μαζί της. Όταν κινδύνευσε ο αδελφός μου Χάρης με δύσκολη ασθένεια, κι εμείς της κρύβαμε την ασθένειά του, της την αποκάλυψε ένας άγιος! Μου είπε μια μέρα: «Δεσπότη, μα ο άγιος Νικήτας ήταν ξανθός;» Της λέω, «Ναι. Ήταν Γότθος. Η πατρίδα του ήταν εκεί, που σήμερα είναι η Ρουμανία. Αλλά, γιατί με

ερωτάς;» «Τον είδα», μου λέει «όταν πήγα να προσκυνήσω ένα απόγευμα, και μου είπε· “Να μην στεναχωριέσαι για τον Χάρη! Αυτή η ασθένεια ου προς θάνατον, αλλά παιδαγωγία Χριστού”. Τι σημαίνει όμως αυτό το τελευταίο;» «Είναι για να τον φέρει κοντά του ο Χριστός, μάνα.» Τότε αναφώνησε· «Δόξα σοι, ο Θεός! Να μας δώσει ο,τι δοκιμασία θέλει! Φτάνει να είμαστε κοντά στον Χριστό!» Και της λέω· «Γιατί, μάνα, να νιώθουμε τόση αγάπη, όταν είμαστε κοντά στον Χριστό;» «Είσαι Δεσπότης, γυιέ μου, και μ’ ερωτάς εμένα; Ο Χριστός είναι η ζωή η αιώνιος· τα άλλα όλα είναι προσωρινά!» Να αναφέρω ακόμη για την αίσθηση των αγίων Μυστηρίων, που είχε, όταν συμμετείχε σ’ αυτά. Πόση σοβαρότητα και ευλάβεια αισθανόταν απέναντι στα Μυστήρια της Εκκλησίας μας!

Και ένα τελευταίο: Με είδε μια φορά να γογγύζω και να έχω θυμό, επιστρέφοντας από μια περιπετειώδη Σύνοδο, που είχαμε. Και, τι νομίζετε μου είπε, όταν με είδε στη Μητρόπολη εκνευρισμένο; «Μα, είσαι εκνευρισμένος;» Της λέω, «Ναι, από ορισμένα διατρέξαντα στη Σύνοδο, που είχαμε.» «Δεν μου λες, παιδί μου, όταν είσαι επάνω στον θρόνο και σε θυμιατίζουν δύο διάκοι κι εσύ καμαρώνεις, σου αρέσει;» Της λέω, «Ναι, μου αρέσει!» «Κι όταν σε μνημονεύουν συνεχώς στον ναό και λένε· “υπέρ του πατρός και αρχιεπισκόπου ημών Νεοφύτου”, κι εσύ ευλογάς καμαρωτός, σου αρέσει;» Της λέω, «Μου αρέσει.» «Κι όταν προσκυνά το χέρι σου ο λαός, σου αρέσει;» Της λέω και πάλιν, «Ναι, μου αρέσει!» «Ε, λοιπόν! Τα καλά δεχόμενα, τα κακά ουχί; Αυτό σε μάθαμε;»

Πριν τέσσερα χρόνια, αντιλήφθηκα ότι η μνήμη της μάνας μας άρχισε να αδυνατίζει. Τη ρώτησα· «Έζησες πολλούς πόνους στη ζωή σου. Ποιός ήταν ο πιο μεγάλος πόνος;» Μου απάντησε· «Όταν κατέβασα τον γυιό μου τον Πέτρο στον τάφο. Δεν υπάρχει μεγαλύτερος πόνος η μάνα να θάβει το σπλάχνο της!» Αμέσως όμως μετά, για να μην τη νικήσει η θλίψη, πρόσθεσε με βιασύνη· «Αλλά, δόξα σοι, ο Θεός· δόξα σοι, ο Θεός! Ο Θεός ξέρει το γιατί!» Ύστερα, της ζήτησα να μου δώσει μια νουθεσία, δίκην παρακαταθήκης, τι να προσέξω στο υπόλοιπο του βίου μου. Και μου απάντησε· «Ο Θεός σε ανέβασε πολύ ψηλά. Πρόσεχε, να μη “γείρει” ο νους σου!» Εννοούσε, να μην με κυριεύσει η υπερηφάνεια. Όλος ο αγώνας της μάνας μας ήταν να μας μάθει την ταπείνωση, που είναι ο Χριστός!

Ως επιστέγασμα των πτωχών μου τούτων λόγων για το πρόσωπο της μάνας μου, επιτρέψτε μου να καταθέσω κάτι, που μου είπε πριν λίγο ένας παλιός γνωστός

μας δάσκαλος, που γνώριζε και τη Μηλιά: «Η μάνα σου ήταν η μούσα σου, που σε ενέπνεε. Φρόντισε να συνεχιστεί τούτο το ωραίο που νιώθαμε κοντά της και κοντά σου. Να είσαι σε συνεχή επαφή με το πνεύμα της, για να συνεχισθεί αυτή η έμπνευση!»

Αυτά, αγαπητοί μου πατέρες και αδελφοί, ως δείγμα ευχαριστίας για τη δική σας παρουσία, και εξαιρέτως τη δική σας, άγιοι αρχιερείς και αγαπητέ αρχιεπίσκοπε των Μαρωνιτών. Αυτά και για σας, λαέ του Θεού, που ήρθατε να δείτε ένα κομμάτι της δικής σας ψυχής να φεύγει, ένα κομμάτι που φαίνεται ότι φεύγει από τη σύγχρονη Κύπρο, και μένει η Κύπρος η μοντέρνα, η μεταλλαγμένη, που αναζητά το καινούργιο νόημα της ζωής και του θανάτου. Κοντά στη μάνα μας μάθαμε, ότι και αυτή η ζωή έχει νόημα και η άλλη ζωή έχει νόημα και ο θάνατος έχει νόημα· είναι ο προθάλαμος της Αναστάσεως! Αυτά μάθαμε κοντά στη μάνα μας. Εύχομαι όλη η Κύπρος να είναι κοντά σε τέτοιους ανθρώπους. Δόξα τω Θεώ, κάθε γενιά έχει τέτοιους ανθρώπους! Το ζητούμενο, να μπορέσουμε να μαθητεύσουμε και να μεταδώσουμε αυτή τη μαθητεία και στα τέκνα και στα έγγονά μας.

Παρακαλώ, αγαπητοί αδελφοί μου, αρχιερείς και πατέρες, να μνημονεύετε τακτικά στις προσευχές και τις Λειτουργίες σας την δούλη του Θεού Μηλιά. Ευχαριστούμε από καρδιάς!

Της δούλης του Θεού Μηλιάς, εΐη αιωνία η μνήμη! Αμήν!

Πηγή: immorfou.org.cy